

**FIL-QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI**

MAĠISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawża Nru: 186/14

**Il-Pulizija
(Spettur Pierre Grech)**

vs

**Jean Caruana
(ID 210891(M))**

Illum: 29 ta' Mejju 2019

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tal-imputat **Jean Caruana**, bin Raymond u Mary nee` Zerafa, imwieled il-Pieta` nhar it-18 ta' April 1991, residenti 6, Rothara, Triq Sir H. Luke, Naxxar, detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 210891(M);

Akkużat talli f'dawn il-Gżejjer fid-9 ta' Mejju 2013 u fix-xhur ta' qabel din id-data:

- 1) Biegh jew xort'oħra ttraffika l-pjanta *cannabis* kollha jew biċċa minnha, u dan bi ksur ta' l-Art 8(e) ta' l-Ordinanza Dwar il-Medicini Perikolużi, Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta;
- 2) Kellu fil-pussess tiegħu l-pjanta *cannabis* kollha jew bicca minnha bi ksur ta' l-Artikolu 8(d) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti ġiet mitluba sabiex f'każ ta' htija tordna lill-imputat iħallas l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-esperti, skont l-Artikolu 533(1) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Semgħet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-każ u d-dokumenti eżebiti, inkluż l-Ordni ta' l-Avukat Ġenerali bis-saħħa tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikolużi (Kap. 101), sabiex din il-kawża tinstema' minn din il-Qorti bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali;

Rat illi fis-seduta tal-14 ta' Marzu 2016, il-Prosekuzzjoni ddikjarat fir-rigward tal-ewwel imputazzjoni, illi dan kien każ ta' traffikar *by sharing*;

Rat ukoll illi fl-istess seduta, minkejja illi l-imputat irreġistra ammissjoni dwar l-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu, din l-ammissjoni ġiet irtirata minnu;

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Illi l-imputat jinsab akkużat bir-reati ta' traffikar tal-pjanta tal-*cannabis* kollha jew biċċa minnha, liema traffikar il-Prosekuzzjoni ddikjarat illi kien wiehed *by sharing* ai termini tal-proviso tal-Artikolu 22(9) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta, kif ukoll bil-pussess 'sempliċi' tal-istess pjanta tal-*cannabis*, u dan b'referenza għad-9 ta' Mejju 2013 u x-xhur ta' qabel din id-data. In sostenn tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-imputat, il-Prosekuzzjoni ressqet is-segweni xhieda:

1. **L-Ispettur Pierre Grech** jgħid illi fid-9 ta' Mejju 2013 ġew arrestati minn ġewwa Ta' Qali tliet persuni, fosthom l-imputat odjern. L-arrest sar minn uffiċjali tal-*Mobile Squad* wara tfittxija, fuq suspett illi dawn setgħu kienu fil-pussess ta' sustanzi illegali. Minn tfittxija li saret fuq dawn it-tliet persuni irriżulta illi huma kienu fil-pussess tal-pjanta tal-*cannabis*. L-istess xhud jgħid ukoll illi għalkemm huwa kien *Duty Officer* dakinhar, ma kienx involut fil-każ stante illi l-imputat irrilaxxa l-istqarrija tiegħu lill-Ispettur Malcolm Bondin.¹
2. **PC 525 Charlton Falzon Cascun** jixhed illi dakinhar tad-9 ta' Mejju 2013, għall-ħabta tal-11.00 p.m., waqt ronda ġewwa Ta' Qali, hu u l-kollega tiegħu lemħu tliet karozzi pparkjati wara l-*basketball court* ġewwa biċċa għalqa. Il-Pulizija avvicinaw dawn il-vetturi u raw vettura bajda tal-marka Opel Corsa bin-numru ta' registrazzjoni CBW 064, f'liema vettura

¹ Ara din ix-xhieda a fol. 11 sa 13 tal-proċess.

kien hemm erba' persuni. Hekk kif resqu aktar qrib il-vettura, innutaw lil wiehed mill-passigġieri johroġ idu mill-istess vettura u jarmi xi haġa. Irriżulta illi dan kien Marco Attard, wiehed mill-passigġieri fil-vettura. Jgħid ukoll illi x'hin fetħu l-bieba tal-vettura, minnha harġet dahna kbira għax il-passigġieri kienu qegħdin ipejpu. Saret tfittixija fil-vettura, fejn irriżulta li kien hemm Marco Attard, Julian Bonnici, Stephen Portelli u l-imputat odjern. Fuq il-persuna ta' Julian Bonnici instabu *crusher* tal-kulur orangjo u pakkett lubretti u dan ammetta li kien intrema pakkett mit-tieqa tal-vettura li kien tiegħu. Fil-pussess ta' Marco Attard instab basket iswed li fih kien hemm lubretti u ammetta li kien rema bajda tal-plastik ta' lewn aħdar li fiha kien hemm xi pjanta tal-*cannabis*. Din instabet fuq il-post stess u giet elevata.

Ix-xhud jgħid ukoll illi meta nfetħet il-bieba tal-vettura, l-imputat kien qed iżomm *ashtray* sewda f'idejh, f'liema *ashtray* kien hemm żewġ *joints* suspettati bil-*cannabis*, li kienu għadhom qed jaqbdu. Minn tfittixija li saret fuq il-persuna tal-imputat, instabu pakkett lubretti u *sachet* kontenenti sustanza suspettata *cannabis*. Fil-vettura kien hemm ukoll Stephen Portelli li fuqu ma nstab xejn u li nnega li kien involut fit-tipjip tal-*cannabis*. Dan ikkonfermawh ukoll il-passigġiera l-oħra li kien hemm fil-vettura. Attard, Bonnici u l-imputat odjern ġew arrestati.²

3. **Ex PC 1503 David Buhagiar** jikkonferma illi fid-9 ta' Mejju 2013 għall-ħabta tal-11.10 p.m., waqt ronda ġewwa Ta' Qali flimkien ma' PC 525, lemħu tliet karożzi pparkjati wara l-*basketball court*, f'waħda mil-liema vetturi kien hemm erba' persuni, wiehed minnhom l-imputat odjern. Id-dawl ta' ġewwa tal-vettura kien mixgħul u l-passigġiera deħru jagħmlu xi haġa suspettuża. Hekk kif iż-żewġ pulizija avviċinaw il-vettura, innutaw lil tnejn mill-passigġiera jarmu xi haġa minn ġol-karożza u kif fetħu l-bieba xammew ukoll riħa qawwija ta' duħħan li ma kienx duħħan tas-sigaretti. Saret tfittixija fuq l-erba' passigġiera u nstabu diversi oġġetti relatati mal-użu tad-droga. B'referenza għall-imputat odjern, ix-xhud jgħid illi huwa kien riekeb fuq wara tal-vettura u bejn saqajh kien qed iżomm *ashtray* li fiha kien hemm żewġ *joints* mixgħulin. Taħt saqajn l-imputat, instabet ukoll borża b'sustanza suspettata *cannabis*. Ikkonferma illi l-passigġiera l-oħra kienu fil-pussess ta' oġġetti oħra, hlief għal Stephen Portelli.³

4. **L-Ispettur Jonathan Cassar** ipprezenta sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Sp Bernard Caruana) vs Jean Caruana et', mogħtija minn din il-Qorti kif diversament preseduta fis-16 ta' Lulju 2010.

² Ara din ix-xhieda a fol. 14 sa 17 tal-proċess.

³ Ara din ix-xhieda a fol. 29 sa 31 tal-proċess.

5. **L-Ispettur Malcolm Bondin** ikkonferma illi huwa kien ha l-istqarrija tal-imputat nhar l-10 ta' Mejju 2013 u li kien tah id-dritt li jottjeni parir legali qabel irrilaxxa l-istqarrija tiegħu, liema dritt huwa għażel li ma jeżercitahx.⁴

Xehed ukoll l-**imputat** illi spjega li fid-9 ta' Mejju 2013 iltaqgħu Ta' Qali fil-karozza ta' wieħed minn sħabu. Kull wieħed minnhom kellu d-droga tiegħu u kulhadd beda jrembel u jpejjepe mid-droga tiegħu stess. Da parti tiegħu, huwa kellu borża, għalkemm il-kwantita` ta' fiha ma kienx jafha, riżla u tabakk u kien qed irembel il-lubretti tiegħu stess. Jgħid illi huwa pejjepe. Spjega illi meta waslu fuqhom il-pulizija, huwa kellu l-*ashtray* fuqu. Żied jgħid illi billi kellu l-*ashtray* tal-karozza fuqu, gie jidher illi l-*ashtray* kienet tiegħu. Spjega wkoll illi mill-*cannabis* tiegħu, huwa pejjepe dak li kien rembel huwa stess. Sahaq illi sħabu, Marco Attard u Julian Bonnici, kellhom l-affarijiet tagħhom. Jgħid ukoll illi hadd minn sħabu ma ha mill-*joint* tiegħu.⁵

Raymond Caruana, missier l-imputat, xehed illi l-imputat jgħix miegħu, illi għalkemm kien qed isegwi kors l-Universita' waqaf u sab impjeg ma *betting company*. Illum il-ġurnata jaħdem *bix-shift* u għalhekk ma tantx johroġ. Hu jsus wara ibnu u qatt ma sablu xejn suspettuż. Spjega wkoll illi l-imputat tilef lil ommu madwar għaxar snin ilu u dan halla impatt kbir fuqu. Ix-xhud žied jgħid illi ra kambjament fl-imputat.⁶

Ikkunsidrat ukoll:

Qabel tagħmel il-kunsiderazzjonijiet tagħha dwar il-mertu, il-Qorti sejra tikkunsidra l-ammissibilita` o meno tal-istqarrija rilaxxjata mill-imputat. Jirriżulta illi l-imputat irrilaxxa l-istqarrija tiegħu fl-10 ta' Mejju 2013, wara li ngħata s-solita twissija skont il-liġi u wara li ngħata d-dritt li jottjeni parir legali, liema dritt huwa għażel li ma jeżercitahx. Fiż-żmien in kwistjoni, il-liġi Maltija ma kinitx tipprovdi d-dritt lill-persuna arrestata jew suspettata għall-assistenza legali waqt l-interrogatorju tagħha, stante illi dan id-dritt daħal fis-seħħ fit-28 ta' Novembru 2016, permezz tal-Avviż Legali 401 tal-2016.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tirreferi għas-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-5 ta' Ottubru 2018, fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et**, f'liema każ fl-istqarrijiet tiegħu, ir-rikorrenti minkejja li qabel irrilaxxa l-ewwel stqarrija, kien ingħata parir mingħand l-avukat tiegħu li f'dak l-istadju ma jgħid xejn lill-pulizija, huwa xorta waħda rrisponda għad-domandi waqt l-interrogatorju li sarlu, bir-riżultat li stqarr fatti li kienu

⁴ Ara din ix-xhieda a fol. 25 sa 27 tal-proċess.

⁵ Ara x-xhieda tal-imputat a fol. 33 sa 39 tal-proċess.

⁶ Ara din ix-xhieda a fol. 40 sa 43 tal-proċess.

inkriminanti għalih, in kwantu ammetta li kien jixtri d-droga kemm għall-użu personali tiegħu, kif ukoll sabiex ibiegh minnha lil terzi. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Kostituzzjonali qalet hekk dwar l-istqarrijiet rilaxxjati mill-istess rikorrenti mingħajr il-jedd ta' assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu:

“36. Mill-premess jirrizulta manifest li l-istqarrijiet rilaxxjati mir-rikorrent ser ikollhom kif fil-fatt gja` kellhom quddiem il-Qorti Kriminali impatt fil-proceduri kriminali, mhux in kwantu għall-ammissjonijiet, izda in kwantu l-kontenut tagħhom kien ittiehed in konsiderazzjoni fil-quantum tal-piena imposta fuqu mill-Qorti Kriminali, u issa huwa car li anke l-Qorti tal-Appell Kriminali ser tiehu konsiderazzjoni tal-kontenut tal-istqarrijiet f'dan ir-rigward. Għalhekk, għalkemm il-proceduri kriminali għadhom pendenti u għalhekk ma jistax f'dan l-istadju jigi determinat jekk kienx hemm lezjoni ta' smigh xieraq f'dawk il-proceduri, jekk l-istqarrijiet jithallew fil-process tal-proceduri kriminali, dawn wisq probabbilment ser isir uzu minnhom mill-Qorti tal-Appell Kriminali bi pregudizzju jew vantagg għall-akkuzat fil-kwantifikazzjoni tal-piena, kemm dik karcerarja kif ukoll għal dak li tirrigwarda l-multa li tista' tigi imposta.

37. Fid-dawl tal-premess it-tehid tal-istqarrijiet zgur li ser ikollhom impatt fuq l-eżitu tal-process kriminali u, ladarba dan isir, x'aktarx ser isir ksur tad-dritt tal-rikorrent għal smigh xieraq tenut kont tal-fatt li dawn gew rilaxxjati mir-rikorrent fl-assenza ta' avukat li jassistih. Għalhekk huwa xieraq li, filwaqt li f'dan l-istadju ma jistax jinghad jekk kienx hemm lezjoni ta' dan id-dritt fundamentali tar-rikorrent peress li l-proceduri kriminali għadhom pendenti, dawn ma jithallewx jibqghu fl-inkartament tal-process kriminali.” [sottolinear ta' din il-Qorti]

Allura minkejja illi r-rikorrenti f'dak il-każ, kien ingħata l-jedd li jikkonsulta ma' avukat qabel l-ewwel interrogatorju tiegħu u anke eżercita dan il-jedd, il-Qorti ordnat illi l-istqarrijiet tiegħu ma jithallewx fl-inkartament la darba kien ser ikollhom impatt fuq l-eżitu tal-process kriminali u dan stante illi ma ngħatax il-jedd għall-assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu.

Imbagħad, fis-sentenza tagħha tal-20 ta' Novembru 2018, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Claire Farrugia**, il-Qorti tal-Appell Kriminali skartat bħala inammissibbli l-istqarrijiet tal-imputata, waħda minnhom gurantata, u dan għaliex għalkemm hija ngħatat id-dritt li tottjeni parir legali qabel l-istqarrijiet tagħha, liema dritt hija għazlet li ma teżercitax, madankollu hija ma ngħatatx id-dritt li tkun assistita minn avukat waqt l-interrogatorji li sarulha u dan stante li dan id-dritt ma kienx viġenti fiż-żmien in kwistjoni.⁷

⁷ Ara wkoll f'dan is-sens is-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Emad Masoud** tas-16 ta' Mejju 2019.

Fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Malcolm Bondin) vs Aldo Pistella** tal-14 ta' Diċembru 2018, f'liema każ l-appellat kien ingħata l-jedd li jottjeni parir legali qabel l-interrogatorju tiegħu u anke eżerċitah, iżda ma ngħatax il-jedd li jkun assistit minn avukat waqt dan l-interrogatorju, stante illi anke f'dak il-każ, fiż-żmien in kwistjoni, dan il-jedd ma kienx vigenti fil-liġi Maltija, il-Qorti Kostituzzjonali reġgħet irribadjet il-konklużjonijiet tagħha fis-sentenza preċedenti fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et:**

“14. Għalkemm, bħall-ewwel qorti, taqbel mal-appellanti illi f'dan l-istadju għadu ma seħħ l-ebda ksur tal-jedd għal smiġh xieraq, madankollu, kif osservat fil-każ ta' Malcolm Said, il-qorti xorta hija tal-fehma li ma jkunx għaqli li l-proċess kriminali jithalla jitkompla bil-produzzjoni tal-istqarrija tal-akkużat Pistella ladarba din, għallingas f'parti minnha, ittiegħdet mingħajr ma Pistella kellu l-għajjnuna ta' avukat. Għalhekk, għalkemm għadu ma seħħ ebda ksur tal-jedd għal smiġh xieraq, fiċ-ċirkostanzi huwa għaqli illi, kif qalet l-ewwel qorti, ma jsir ebda użu mill-istqarrija fil-proċess kriminali sabiex, meta l-proċess kriminali jintemm, ma jkunx tniġġes b'irregolarità – dik li jkun sar użu minn stqarrija li ttiegħdet mingħajr ma l-interrogat kellu l-għajjnuna ta' avukat – li tista' twassal għal konsegwenzi bħal thassir tal-proċess kollu.”

Din il-Qorti jidhrilha illi fl-istqarrija tiegħu l-imputat għamel dikjarazzjonijiet inkriminanti, b'tali mod illi kemm il-darba l-Qorti tiegħu in konsiderazzjoni tali stqarrija, allura din sejra definittivament ikollha impatt fuq is-sejbien ta' ħtija o meno tiegħu f'dawn il-proċeduri u għalhekk fuq l-eżitu tal-istess. Għaldaqstant, fit-termini tas-sentenzi fuq citati u anke fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna u tal-Qorti Ewropea hemmhekk citati, il-Qorti qed tqis tali stqarrija bħala inammissibbli u qed tiskarta wkoll, bħala inammissibbli, kwalunkwe referenza għall-istess stqarrija, inkluż ir-referenza għall-istqarrija li saret lill-imputat waqt ix-xhieda tiegħu f'dawn il-proċeduri.

L-Ewwel (1) Imputazzjoni - Traffikar tal-pjanta tal-cannabis

Permezz tal-imputazzjoni (a), l-imputat jinsab akkużat bir-reat ta' traffikar tal-pjanta tal-cannabis. Il-Prosekuzzjoni issostni illi dan kien każ ta' traffikar *by sharing*.

Jirriżulta ċar mill-provi prodotti illi l-imputat gie addebitat b'din l-imputazzjoni unikament u esklussivament a bażi ta' dak li huwa ddikjara fl-istqarrija tiegħu, liema stqarrija giet iżjed 'il fuq dikjarata inammissibbli. Skartata l-istqarrija tal-imputat ma jifdal ebda prova oħra in sostenn tal-ewwel imputazzjoni. Mix-xhieda tal-imputat jirriżulta illi għalkemm kien qed ipejjep il-cannabis fil-kumpanija ta' šhabu, kull wieħed minnhom kellu d-droga tiegħu u kull wieħed pejjep mill-*joint* tiegħu stess. Effettivament jirriżulta illi fl-*ashtray* li kienet fil-

pussess tal-imputat, kien hemm żewġ *joints* u illi apparti s-sustanza li nstabet fuq il-persuna tiegħu (skont PC 525) jew taħt saqajh (skont ex PC 1503), giet elevata sustanza oħra u oġġetti oħrajn relatati mal-użu tad-droga bħal lubretti u *crusher* li nstabu fuq il-persuni l-oħrajn fl-istess vettura. Miċ-ċirkostanzi li fihom instabu l-imputat u l-passiġġiera l-oħra fil-vettura m'hemm l-ebda prova li turi illi l-imputat kien qasam mid-droga tiegħu ma' sħabu. Il-fatt illi l-*ashtray* bil-*joints* instabet fil-pussess materjali tal-imputat ma jwassalx neċessarjament għall-konklużjoni illi huwa kien forna d-droga, li giet ikkunsmata jew li kienet qed tiġi kkunsmata, lil sħabu. Il-fatt li fl-istess *ashtray* kien hemm żewġ *joints* imqabbdin juri biss illi iżjed minn persuna waħda kienet qed tikkonsma l-*cannabis* fl-istess hin.

Għaldaqstant, il-Qorti ma tqisx illi l-ewwel imputazzjoni tirriżulta sodisfaċentment ippruvata.

It-Tieni (2) Imputazzjoni – Pussess 'semplici' tal-pjanta tal-*cannabis*

Permezz ta' din l-imputazzjoni, l-imputat jinsab akkużat ukoll bil-pussess tal-pjanta tal-*cannabis*.

Jirriżulta illi minn tfittxija li saret fuq il-persuna tal-imputat instab pakkett lubretti u skont PC 525, ukoll fuq il-persuna tal-imputat, instab *sachet* b'sustanza suspettata *cannabis* go fih. Skont ex PC 1503, dan is-*sachet* instab taħt saqajn l-imputat. F'idejh, l-imputat kellu wkoll *ashtray* li kien fiha żewġ *joints* li kienu għadhom jaqbd. L-imputat jammetti fix-xhieda tiegħu illi dakinhar huwa kien fil-pussess ta' borża għalkemm ma jafx x'kienet il-kwantita` (tal-*cannabis*) ġewwa fiha, riżla u tabakk, li rembel il-lubretti tiegħu stess u li mbagħad pejjep. Fil-waqt illi l-Prosekuzzjoni ddikjarat illi l-piż tas-sustanza in kwistjoni kien ta' ċirka nofs gramma *cannabis grass*, id-difiża kkonċediet illi s-sustanza esebita kienet *cannabis grass* u li għalhekk ma kienx hemm il-htieġa li jitqabbad espert forensiku sabiex janalizza l-istess sustanza.

Għaldaqstant it-tieni imputazzjoni tirriżulta sodisfaċentment ippruvata, iżda biss in kwantu din tirreferi għall-jum tad-9 ta' Mejju 2013 u mhux għax-xhur ta' qabel din id-data, fir-rigward ta' liema żmien ma ngabet l-ebda prova.

Kunsiderazzjonijiet dwar Piena

Għal fini ta' piena, il-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-fedina penali tal-imputat fiż-żmien tal-każ odjern li tikkonsisti f'sejbien ta' htija dwar traffikar *by sharing* tar-raża tal-*cannabis* u pussess tal-istess raża.

Tqis ukoll l-ammont ta' droga misjuba fil-pussess tal-imputat, illi l-imputat ikkopera mal-pulizija waqt l-investigazzjoni tagħha u jidher illi għandu mpjeg f'iss u qed jgħix hajja stabbli.

Konkluzjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-Artikoli 8(d) u 22(1)(a) tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta, l-Artikoli 4(1) u (2) tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta u r-Regolament 9 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 101.02, tiddikjara lill-imputat mhux hati tal-ewwel imputazzjoni migjuba kontra tiegħu u tilliberah minnha, fil-waqt illi qed issibu hati tat-tieni imputazzjoni in kwantu din tirreferi għad-9 ta' Mejju 2013 (u mhux għax-xhur ta' qabel) u tikkundannah għal penali ta' tmenin ewro (€80).

Tordna d-distruzzjoni tad-droga u l-*joints* esebiti bhala Dok. JC 2, hekk kif din is-sentenza tgħaddi in gudikat u dan taht il-harsien tar-Registratur li għandu jirredigi process verbal li jiddokumenta l-procedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jigi nserit fl-atti ta' din il-kawza mhux aktar tard minn hmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

Stante li ma g'ewx mahtura esperti f'dawn il-proceduri, tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-talba tal-Prosekuzzjoni ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Natasha Galea Sciberras
Magistrat